

Zásady slušného chování na internetu

Všem jsou známá pravidla slušného chování, majitelům řidičského průkazu navíc i pravidla silničního provozu. Ne každý se podle nich sice řídí, ale to podvědomí o jejich existenci nemění. V podstatě se dá konstatovat, že vše má svá pravidla, obyčejná dětská hra i mezinárodní obchod. Pravidla jsou zkrátka potřeba pro většinu lidské činnosti. I když Cicero tvrdí, že „žádná pravidla nejsou pevná a trvalá“, zkusíme si nastínit zásady slušného chování na internetu. Internet je prostorem anonymity, mnozí lidé tak snadno ztrácejí v diskuzích mantinely, uráží jiné uživatele, neberou si servítky se staršími, o užívání vulgarismů ani nemluvě. Podobný vzorec chování, kterého se nevyvaruje někdy ani inteligentní člověk, můžeme sledovat i v silničním provozu – netolerance, agresivita, hrubost, předvádění síly atd.

S internetem jej spojuje také právě pocit anonymity, člověk nevidí primárně jiného člověka, ale auto. Karoserie auta působí jako cosi, co řidiče pomyslně odděluje od okolního světa a uzavírá jej do jeho vlastního a sobeckého. Bavme se ale o pravidlech chování na internetu.

Zásady slušného chování na internetu by se daly shrnout velice jednoduše – nedovolujte si k cizím lidem to, co byste si k nim nedovolili na ulici. Mluvíme zde o zlatém pravidlu tzv. netikety. Co je to netiketa? Slovo vzniklo spojením dvou slov – net (virtuální síť) a etiketa (kodex slušného chování). Jedná se o soubor doporučení slušného chování v síti. Jelikož dochází na českém i světovém internetu k devalvaci vzájemné komunikace, považujeme vědomost netikety za základní výbavu každého uživatele internetu. Netiketa se zaměřuje na uživatele počítačové sítě – odesílatele elektronické pošty, příspěvovatelů do diskuzí, účastníky chatů, tvůrců www stránek. Mějte vždy na paměti, že na druhém konci čte váš článek, příspěvek, dopis konkrétní člověk! Desatero netikety v bodech vypadá takto:

1. Chovejte se tak, abyste nepoškozovali ostatní uživatele.
2. Neomezujte ostatní při jejich vlastní práci na síti.
3. Nenahližte do souborů ostatních uživatelů.
4. Nevyužívejte počítače ke krádežím.
5. Nevyužívejte síť ke zveřejnění falešných údajů, falešného svědectví.
6. Nevyužívejte ani si nekopírujte software, za který jste nezaplatili.
7. Nevyužívejte zdroje ostatních uživatelů bez autorizace.
8. Nepřisvojujte si duševní bohatství ostatních.
9. Uvažujte o společných důsledcích programu, který tvoříte.
10. Používejte počítač s úctou, s respektem a ohleduplně.

Popíšme ale ještě některé další zásady netikety.

- Vyhybejte se zbytečné agresivitě, osobním útokům a vulgarismům, pokud vás někdo slovně napadl, počkejte chvíli s odpovědí, získáte tak nadhled a odstup.
- Nevynucujte si pozornost, neočekávejte okamžitou odpověď, nikdy nevíte, co dotazovaný dělá.
- Pamatujte na to, že nikdo vás nezná jako osobnost, svůj obraz si vytváříte jen přes vaše slova, dbejte tak na gramatickou i obsahovou stránku své výpovědi.
- Pokud píšete příspěvek do diskuze či článek, snažte se zbavit zbytečných slovních vycpávek z mluveného projevu, buďte struční, konkrétní.
- Při zasílání velkého objemu dat se pokuste přílohy komprimovat pomocí tzv. zipu, také se ujistěte, že protistrana s takovým balíkem dat souhlasí.
- Nadepisujte a identifikujte obsah zprávy, příjemce se bude lépe orientovat.

- Pokud vám došla pošta od někoho, kdo si evidentně spletl příjemce, obsah smažte a informujte odesílatele ihned o této skutečnosti. Každý z nás se plete, chybuje, buďme proto tolerantní a snažme si pomáhat. Dopis bychom taky jen tak nevyhodili do koše.
- Vyvarujte se přeposílání hloupostí – vtipná videa, obrázky, testy, vtipy, hoaxy (poplašené zprávy, řetězové dopisy) atd. Koledujete si o to, aby vás protistrana zablokovala a opravdu důležité sdělení ignorovala, přehlédla.
- Účastníte-li se odborné konference, máte možnost získat množství relevantních a věrohodných informací, avšak doporučujeme zvolit vhodnou míru dotazů a ujistit se, že žádané údaje nenajdeme v „běžném kyberprostoru“. Obhlédněte časté dotazy a odpovědi, využijte vyhledávač atd.
- Vyznáte-li se sami v konkrétní problematice, porad'te.
- Poslední radou je základní motto Internetu: „Buďte konzervativní při vysílání a liberální při příjmu.“

Zdroj: <http://www.chovani.eu/pravidla-chovani-na-internetu/c1001>

Listina dětských práv na internetu

1. Mám právo bádát, učit se a užívat si na internetu všechny dobré věci.
2. Mám právo nevyplňovat na internetu žádné formuláře a neodpovídat na otázky.
3. Mám právo uchovávat veškeré informace o sobě v tajnosti.
4. Mám právo se na internetu cítit bezpečně a být v bezpečí.
5. Mám právo ignorovat e-maily a zprávy od lidí, které neznám nebo kterým nevěřím.
6. Mám právo vždy požádat rodiče nebo vychovatele o pomoc.
7. Mám právo necítit se provinile, když se na obrazovce počítače objeví odporné věci.
8. Mám právo nahlásit dospělým každého, kdo se na internetu chová divně.
9. Mám právo, aby mne nikdo neobtěžoval a netrápil.
10. Mám právo, aby mi lidé na internetu prokazovali respekt.

Zdroj: <http://www.nebudobet.cz/?cat=pomoc&page=listina>